

НАРОДНА УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ

Т. М. Тимошенко

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ЛІНГВІСТИКИ

Методичні рекомендації
для студентів, які навчаються за
спеціальністю 035 – Філологія

Видавництво НУА

НАРОДНА УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ
ЛІНГВІСТИКИ**

Методичні рекомендації
для студентів, які навчаються за
спеціальністю 035 – Філологія

Харків
Видавництво НУА
2015

УДК 81(075.8)
ББК 81.00я73-1
Т 41

*Затверджено на засіданні
кафедри германської та романської філології
Народної української академії
Протокол № 10 від 04.05.15*

Рецензент доктор філол. наук *І. С. Шевченко*

Тимошенкова, Тамара Михайлівна.

Т 41

Актуальні проблеми сучасної лінгвістики : метод. реком. для студ., які навчаються за спец. 035 – Філологія / Т. М. Тимошенкова ; Нар. укр. акад., [каф. герм. та роман. філол.]. – Х. : Вид-во НУА, 2015. – 20 с.

Авторський курс «Актуальні проблеми сучасної лінгвістики» читається магістрантам факультету «Референт-перекладач». Методичні рекомендації до курсу розраховані на студентів стаціонару (в тому числі, тих хто навчається за індивідуальним планом, поєднуючи навчання з роботою). Методичні рекомендації мають за мету доцільну організацію самостійної роботи та самоконтролю студентів.

**УДК 81(075.8)
ББК 81.00я73-1**

Методичні рекомендації до курсу «Актуальні проблеми сучасної лінгвістики»

Мета курсу: ознайомлення студентів з найбільш перспективними напрямками дослідження в галузі сучасної лінгвістики.

Завдання курсу: обізнаність студентів в галузі сучасної лінгвістичної літератури, формування лінгвістичного кругозору та навичок проведення самостійних наукових досліджень.

Вимоги до знань: після закінчення курсу студенти мусять мати базові знання в галузі теоретичних напрямів, що розглядалися в курсі.

Вимоги до вмінь: студенти мусять вміти застосовувати здобуті знання в аналізі мовного матеріалу.

Зміст курсу

I. Варіативність мовних засобів. Напрями реалізації варіативності: розподіблення (полісемія, значущі та незначущі варіанти) та уподіблення (синонімія) мовних засобів. Полісемія мовних одиниць як джерело їх семантичного наближення.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Тимошенкова Т. М. Навчальний посібник « Актуальні проблеми сучасної лінгвістики » / Т. М. Тимошенкова. – Х. : НУА, 2009.
2. Арнольд В. И. Проблемы варьирования языковых единиц / В. И. Арнольд [и др.] – К. : КГУ, 1990.
3. Медведь М. Н. Семантическое и стилистическое варьирование бытийной модели // Вч. зап. ХГУ «НУА». Т. X – X. : НУА, 2004. – С. 435-441.
ВЦ «Академія», 2005. – С. 17 - 61; 150 - 154; 171 - 173.

Швачко С. О. Словотворча валентність англійської мови / II Каразінські читання – Х. : ХНУ, 2003. – С. 139-140.

II. Проблеми функціональної лінгвістики. Значення та функція мовних одиниць. Типи регулярних кореляцій мовних одиниць. Поняття поля в лінгвістиці. Опис мовних одиниць у термінах польової структури.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Тимошенкова Т. М. Навчальний посібник « Актуальні проблеми сучасної лінгвістики » / Т. М. Тимошенкова. – Х. : НУА, 2009.
2. Адмони В. Г. Полевая структура частей речи – Л. : ЛГУ, 1968. – С. 98-106.
3. Васильева Я. М. Теория семантических полей // Вопр. языкознания, 1971.– №5 – С. 105-113.

4. Вердиева З. Н. Семантические поля в современном английском языке – М. : Высш. шк., 1986.
5. Денисенко С. Н. Функціоналізм – одна з найважливіших парадигмальних рис лінгвістики кінця ХХ – початку ХХІ ст. // Вісник ХНУ. - № 471. – Х. : Константа, 2000. – С. 68-76.
6. Москвичева О. П. Лексико-фразеологическое поле «Характер человека» // Актуальн. пробл. сучасної лінг-ки та методики викладання іноз. мов – Х. : Константа, 2005. – С. 117-121.
7. Филичева Н. И. Семантические поля – М. : Наука, 1977.
8. Щур Г. С. Теория поля в лингвистике – М. : Наука, 1974.

III. Проблеми семантичного синтаксису. Речення як повний лінгвістичний знак. Взаємозв'язок між семантичною та синтаксичною структурою речення. Статус дієслова. Рольова структура дієслова. Відмінкова граматики. Предмет прагмалінгвістики. Мовленнєва ситуація і її елементи. Поняття мовленнєвого акту. Класифікація мовленнєвих актів. Поняття прагматичної транспозиції.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Тимошенко Т. М. Навчальний посібник « Актуальні проблеми сучасної лінгвістики » / Т. М. Тимошенко. – Х. : НУА, 2009.
2. Тимошенко Т. М. Актуальні проблеми семантичного та прагматичного синтаксису – Х. : НУА, 2010.
3. Ейгер Г. В. Речевые акты в схеме порождения высказывания / Вісн. ХНУ.– № 728 – Х. : Константа, 2006. – С. 68-72.
4. Козирева М. С. Чинник слухача і стратегічний потенціал дискурсу // Вісн. ХНУ. – № 782 – Х. : ХНУ, 2007. – С. 16-20.
5. Маевская Л. Д. Человек-социум-язык-прагматика // Вісн. ХНУ. – № 805 – Х. :

ХНУ, 2008. – С. 31-33.

6. Новое в зарубежной лингвистике. Вып. X. Лингвистическая семантика – М. : Прогресс, 1981. – С. 369-530.

7. Новое в зарубежной лингвистике. Вып. X. Лингвистическая прагматика – М. : Прогресс, 1985. – С. 251-302.

8. Сусов И. П. Лингвистическая прагматика – Винница: НОВА КНИГА, 2009.

IV. Проблеми сучасної семасіології. Проблеми ономасіології. Об'єкт семасіології. Сучасна наукова парадигма семасіології. Розгалуження семасіології науки. Виникнення нових лінгвістичних напрямків : когнітологія, функціональна лінгвістика, теорія тексту, психосемантика, комунікативна лінгвістика.

Проблеми ономасіології. Об'єкт ономасіології. Основні поняття ономасіології: лексична, пропозитивна, дискурсивна номінація; денотат, сигніфікат, референт, десигнат. Типи номінації. Первинна та вторинна номінація.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Тимошенко Т. М. Навчальний посібник « Актуальні проблеми сучасної лінгвістики » / Т. М. Тимошенко. – Х. : НУА, 2009.

2. Кияк Т. Р. – Форма і зміст мовного знаку / Вісн. ХНУ. – № 609 – Х. : ХНУ, 2003.– С. 75-78.

3. Морозова Е. И. Проблема значения в свете современных семантических теорий // Вісн. ХНУ. – № 611 – Х. : ХНУ, 2003. – С. 92-96.

4. Новое в зарубежной лингвистике. Вып. X Лингвистическая семантика – М. : Прогресс, 1981. – С. 177-199.

V. Проблеми психолінгвістики та етнолінгвістики. Психолінгвістика як наука. Предмет психолінгвістики. Школи психолінгвістики. Основні поняття

психолінгвістики. Маргінальні лінгвістичні дисципліни.
Етнопсихолінгвістика.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Тимошенко Т. М. Навчальний посібник « Актуальні проблеми сучасної лінгвістики » / Т. М. Тимошенко. – Х. : НУА, 2009.
2. Банков А. С. К вопросу о социальной обусловленности языка и языковой эволюции // Актуальні проблеми сучасної лінгвістики та методики викладання іноземних мов – Х. : Константа, 2005. – с. 11-16.
3. Грин Д. Психолінгвістика. Хомський і психологія // Слобін Д. Психолінгвістика. Грин Д. Психолінгвістика. Хомський і психологія: Перев. с англ. / Под. общ. ред. и с предисл. А. А. Леонтьева – М. : Эдиториал УРСС, 2003.– С. 221-322.
4. Красных В. В. Основы психолінгвістики и теории коммуникации – М. : Гнозис, 2001.

VI. Когнітивний напрям сучасної лінгвістики. Міждисциплінарний напрям когнітивної науки. Когнітивна лінгвістика та психологія мисленнєвих процесів. Етапи наукового пошуку когнітивної лінгвістики. Маргінальні галузі когнітології: фреймова семантика (Ч. Філлмор); процедурна семантика (Е. Рош та ін.); концептуальна семантика (Ф. Джекенфорд); когнітивна граматика (Р. Ленекер та ін.). Перспективні галузі: когнітивний синтаксис та теорія дискурсу, 2 етапи когнітивного моделювання ментальних процесів та спектр завдань когнітивної лінгвістики.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Тимошенко Т. М. Навчальний посібник « Актуальні проблеми сучасної лінгвістики » / Т. М. Тимошенко. – Х. : НУА, 2009.

2. Жаботинская С. А. Ономаσιологические модели в свете современных школ когнитивной лингвистики // С любовью к языку. Сб. науч. тр. – М., Воронеж : ИЯ РАН; Воронеж. гос. ун-т, 2002. – С. 115-123.
3. Жаботинская С. А. Концептуальный анализ: Типы фреймов // Вісн. Черкаськ. ун-ту –Вип. № 11, 1999. – С. 12-25.
4. Малимонова Н. В. Когнитивные модели в лингвистических исследованиях // Другі Каразінські читання – Х. : ХНУ, 2003. – С. 94-95.
5. Попова З. Д. Очерки по когнитивной лингвистике / З. Д. Попова, И. А.Стернин – Воронеж: Истоки, 2003.
6. Селиванова Е. А. Когнитивная ономаσιология – К. : Фитоцентр, 2000.
7. Сусов А. А., Сусов И. П. Размышления о концептах // Вісн. ХНУ. – № 726 – Х.: ХНУ, 2006. – С. 14-20.

VII. Сучасна теорія тексту. Загальна стратегія сучасної лінгвістики тексту. Синтез 3-х типів парадигм: семантики, синтактики, прагматики. Лінгвістика тексту і її зв'язок з іншими галузями мовознавства. Герменевтика. Теорія комунікації. Текстові ознаки. Поняття тексту. Типи контекстів. Експліцитний та імпліцитний план текстової структури. Пресупозиція. Підтекст.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Тимошенко Т. М. Навчальний посібник « Актуальні проблеми сучасної лінгвістики » / Т. М. Тимошенко. – Х. : НУА, 2009.
2. Сапрун И. Р. К вопросу об интерпретации текста // Вісн. ХНУ. – № 726 – Х. : ХНУ, 2006. – С. 138-141.
3. Белова А. Д. Поняття «стиль», «жанр», «дискурс», «текст», у сучасній лінгвістиці // Вісн. КНУ. Іноз. філол.. Вип. № 32-33-К., 2002. – С. 11-14.
4. Селіванова О. О. Актуальні напрями сучасної лінгвістики – К. : Фітосоціоцентр, 1999. – С. 106-125.

VIII. Сучасні проблеми комунікативної лінгвістики. Об'єкт комунікації. Теорія комунікації та її зв'язок з іншими науками. Паралінгвістика. Особливості мовної комунікації. Складові теорії мовної комунікації: лінгвістика тексту, теорія мовленнєвих актів, прагматика. Дискурс як загальний продукт мовленнєвої діяльності. Три рівні мовленнєвого акту. Загальна комунікативна теорія. Компоненти комунікативної ситуації. Складники дискурсу.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Тимошенкова Т. М. Навчальний посібник « Актуальні проблеми сучасної лінгвістики » / Т. М. Тимошенкова. – Х. : НУА, 2009.
2. Дискурс як когнітивно-комунікативний феномен – Х. : Константа, 2005.
3. Морозова Е. И. Дискурс как онтологическая сущность и дискурсивный анализ как методологический подход к анализу языка // Вісн. ХНУ. – № 611, 2003. – С. 92-96.
4. Почепцов Г. Г. (мол.) Теорія комунікації – К. : КНУ, 1999.
5. Чернявская В. Е. Дискурс как объект лингвистических исследований // Текст и дискурс. Проблемы экономического дискурса – СПб. : Изд-во СПб. гос. ун-та экономики и финансов, 2001. – С. 11-22.
6. Шевченко И. С. Стереотипы речевого поведения в дискурсе // III Каразін. читання – Х. : ХНУ, 2003. – С. 194-195.
7. Шевченко И. С. Корпоративный дискурс и типология дискурса // Единство системного и функционального анализа языковых единиц: Сб. науч. статей. Вып. № 10, 4.1 – Белгород, 2007. – С. 306-310.

Методичні рекомендації

1. Роботу над теоретичними джерелами доцільно починати з конспекту лекцій; практичний аналіз мовного матеріалу – з навчального посібника.
2. При підборі мовного матеріалу для аналізу слід користуватися лише аутентичними джерелами (класична та сучасна література, газетні та журнальні публікації).

Форми контролю

Поточний контроль

На кожній лекції – опитування за матеріалами попередніх лекцій.

На кожному семінарському занятті – огляд теоретичних положень та аналіз виконаних завдань, що було винесено на самостійну підготовку.

Питання, що виносяться на залік.

1. а) Варіативність мовних засобів: напрями реалізації.
б) Визначення прагматичного типу речень.
“Can I drop you anywhere?” – “Thank you, I have a car”.
2. а) Поняття функціонально-семантичного поля в лінгвістиці.
б) Визначення семантичних ролей підкреслених слів:
In token of his good faith Mr. Ford turned two of his pockets inside out.
3. а) Предмет семантичного синтаксису.
б) Визначення прагматичного типу речення:
“If you do it, I’ll never give you a crumb of bread, as long as I live”.
4. а) Предмет прагмалінгвістики.
б) Визначення ФСП, до якого належать словосполучення та речення:
“to have one’s hair cut”, “to keep on talking”, “he was all admiration”, “he is the writer of the letter”.
5. а) Поняття семантичної структури дієслова.
б) Визначення процесу, до якого належать синонімія, полісемія, варіанти.
6. а) Поняття актанта.
б) Визначення процесу, який реалізується в реченнях:
“No use crying over spilt milk”.
“Why not tell the truth? I’m going to be married to him”.
7. а) Розподілення мовної одиниці та його результати.
б) Визначення семантичних ролей підкреслених слів:
Few were the evenings on which he did not go forth from his hall
bedchamber in search of the unexpected.
8. а) Уподіблення мовних одиниць морфологічного та синтаксичного рівня.
б) Визначення рольової структури дієслів: to drift, to give, to laugh, to suffer.

9. а) Основні поняття та категорії прагматичного синтаксису.

б) Визначення семантичних відносин, в яких знаходяться групи слів: wonderful, splendid, magnificent; disputer – disputant; to come – to leave.

10. а) Структура функціонально-семантичного поля.

б) Визначення процесу, який реалізується в реченнях: “Your soup is getting cold”, she said reproachfully. “I’m in great trouble and only you can save me”. “Isn’t it monstrous to say a thing like that?”

11. а) Поняття транспозиції в лінгвістиці.

б) Визначення ФСП, до якого належать словосполучення та речення: “She is a looker”, “to be all admiration”, “He speaks a good English”.

12. а) Класифікація семантичних ролей номінальних елементів.

б) Визначення семантичних відносин, в яких знаходяться групи слів: ugly, abominable, repulsive; pretty, beautiful, handsome; plain, good-looking.

13. а) Класифікація прагматичних типів речень.

б) Визначення варіативного потенціалу слів: to run, to look, board, spring, to love.

14. а) Джерела збагачення семантичного та прагматичного потенціалу засобів мовного означення.

б) Визначення семантичних ролей підкреслених слів: I’d be very glad to oblige you, Dr. Macphail, but I’ve given the order and it must stand.

15. а) Поняття локутивного, перлокутивного та іллокутивного мовленнєвого акту.

б) Визначення прагматичного типу речень:
“A thousand apologies for intruding”.
“Another cup of coffee, please”.
“Excuse me, sir, the bar is closing in a few minutes”.

16. а) Об’єкт семасіології.

- б) Визначення типу вторинної номінації в реченні:
“The Statue of Liberty I met in the corridor was nurse Robertson”.
17. а) Об’єкт ономазіології.
- б) Визначення семантичної структури слова “woman”.
18. а) Предмет психолінгвістики.
- б) Визначення типу модальності в реченні: “She must be about 50 now”.
19. а) Об’єкт когнітивної лінгвістики.
- б) Визначення імплікації в реченні: “He is rather tall for a jokey”.
20. а) Предмет теорії тексту.
- б) Визначення типу модальності в реченні: “I suppose, he is going to come winner”.
21. а) Об’єкт герменевтики.
- б) Визначення типу мовленнєвого акту: “Why should you repeat the same thing again and again?”.
22. а) Текстові ознаки.
- б) Визначення типу вторинної номінації в реченні: “He is the only bread-winner in the family”.
23. а) Поняття тексту.
- б) Визначення імплікації в реченні: “He is the only person that can help you”.
24. а) Типи контекстів.
- б) Визначення типу мовленнєвого акту: “I swear to speak the truth, only the truth, nothing but the truth”.
25. а) Поняття імплікації та пресупозиції.
- б) Визначення семантичної структури слова “boy”.
26. а) Об’єкт теорії комунікації.
- б) Визначення вертикального контексту: “Our Romeo and Juliet are not much concerned about the impression they make”.
27. а) Предмет паралінгвістики.

б) Визначення типу вторинної номінації в реченні: “She looked wonderful in silk and diamonds”.

28. а) Поняття дискурсу.

б) Визначення денотата та сигніфіката у словосполученнях: “the great reformer of Russia”, “the man that broke a window to Europe”, “the ruler that fought barbarism with barbaric methods”.

29.а) Три рівні мовленнєвого акту.

б) Визначення пресупозиції в реченні: “Open the book on the previous page”.

30.а) Компоненти комунікативної ситуації.

б) Визначення вертикального контексту: “The Lilliputians I saw below moved in the most grotesque way”.

Критерії оцінок

Письмова робота, що її виконують студенти після прослухування курсу, здобуває «зараховано», якщо студент продемонстрував засвоєння теоретичних положень і вміння застосовувати їх для аналізу мовного матеріалу.

Список літератури

1. Адмони В.Г. Полевая структура частей речи – Л.: ЛГУ, 1968 – С.98-106.
2. Арнольд В.И. и др. Проблемы варьирования языковых единиц – К.: КГУ, 1990.
3. Банков А.С. К вопросу о социальной обусловленности языка и языковой эволюции // Актуальні проблеми сучасної лінгвістики та методики викладання іноземних мов – Х.: Константа, 2005 – С. 11-16.
4. Безугла Л.Р. Метафоричні смисли у дискурсі // Вісник ХНУ ім. В.Н. Каразіна, № 773 – Х.: ХНУ, 2007 – С. 78-82.

5. Безугла Л.Р. Імпліцитні смисли з позицій когнітивної прагмалінгвістики // Вісник ХНУ ім. В.Н. Каразіна, № 805 – Х.: ХНУ, 2008 – С.25-30.
6. Белова А.Д. Поняття „стиль”, „жанр”, „дискурс”, „текст” у сучасній лінгвістиці // Вісник КНУ. Іноземна філологія. Вип. 32-33 – К., 2002 – С.11-14.
7. Белозерова Е.М. Иллокутивный потенциал намека (на материале немецкого языка) // Вісн. ХНУ ім. В.Н. Каразіна, № 726 – Х.: Константа, 2006. – С. 104-107.
8. Васильева Я.М. Теория семантических полей // Вопр. языкознания, 1971, № 5 – С. 105-113.
9. Вердиева З.Н. Семантические поля в современном английском языке – М.: Высш. шк., 1986.
10. Грин Д. Психолінгвістика. Хомський і психологія // Слобін Д. Психолінгвістика. Грин Д. Психолінгвістика. Хомський і психологія: переклад з англ. / Під общ.ред. і з предисл. А.А. Леонтьєва – М.: Едиторіал УРСС, 2003. – С. 221-332.
11. Денисенко С.Н. Функціоналізм – одна з найважливіших парадигмальних рис лінгвістики кінця ХХ – початку ХХІ ст. // Вісник ХНУ ім. В.Н. Каразіна, № 471 – Х.: Константа, 2000. – С. 68-76.
12. Дискурс як когнітивно-комунікативний феномен – Х.: Константа, 2005.
13. Ейгер Г.В. Речевые акты в схеме порождения высказывания // Вісн. ХНУ ім. В.Н. Каразіна, № 726 – Х.: Константа, 2006. – С. 68-72.
14. Жаботинская С.А. Ономазиологические модели в свете современных школ когнитивной лингвистики // С любовью к языку: Сб. науч. тр. – М., Воронеж: ИЯ РАН; Воронеж. гос ун-т, 2002. – С. 115-123.

15. Жаботинская С.А. Концептуальный анализ: Типы фреймов // Вісн. Черкаськ. ун-ту, вип.11, 1999. – С.12-25.
16. Жаботинская С.А. Теория номинации: когнитивный ракурс // Вестн. МГЛУ: Лексика в различных типах дискурса / Отв. ред. Г.Г. Бондарчук, № 478, 2003. – С. 145-164.
17. Карасик В.И. Языковой круг: Личность, концепты, дискурс – Волгоград: Перемена, 2002.
18. Кияк Т.Р. Форма і зміст мовного знака // Вісн. ХНУ, № 609, 2003. – С. 75-78.
19. Козирева М.С. Чинник слухача і стратегічний потенціал дискурсу // Вісн. ХНУ, № 782, 2007. – С. 16-20.
20. Костенко В.Г. К вопросу о перлокутивном компоненте речевого акта // Людина. Мова. Комунікація – Х.: ХНУ, 2004. – С. 137-138.
21. Красных В.В. Основы психолінгвістики и теории коммуникации – М.: Гнозис, 2001.
22. Криворучко С.И. Перлокутивные митигаторы и эффективность речевого воздействия // Вісн. ХНУ, № 782, 2007. – С.54-57.
23. Левицкий В.В. Семасиология – Винница: Нова Книга, 2006.
24. Маевская Л.Д. Человек – социум – язык – прагматика // Вісн. ХНУ, № 805, 2008. – С. 31-33.
25. Малимонова Н.В. Когнитивные модели в лингвистических исследованиях // Другі Каразінські читання – Х.: ХНУ, 2003. – С. 94-95.
26. Медведь М.Н. Семантическое и стилистическое варьирование бытийной модели // Вч. зап. ХГУ „НУА”, Т. X – X.: НУА, 2004. – С.435-441.
27. Міщенко А.В. Предзавершальні висловлювання на стадії завершення мовленнєвого акту // Актуальні проблеми сучасної

- лінгвістики та методики викладання іноземних мов – Х.: Константа, 2005. – С. 112-117.
28. Михайлова Л.В. Культура речи как важнейшая составляющая коммуникации // Вч. зап. ХГУ „НУА”, Т. XIII, кн.2 – Х.: НУА, 2007. – С. 262-267.
29. Михайлова Л.В. Формулы речевого этикета // Вч. зап. ХГУ „НУА”. Т. XIV – Х.: НУА, 2008. – С. 447-458.
30. Морозова Е.И. Дискурс как онтологическая сущность и дискурсивный анализ как методологический подход к анализу языка // Вісн. ХНУ, № 611, 2003. – С.92-96.
31. Морозова Е.И. Проблема значения в свете современных семантических теорий // Вісн. ХНУ, № 635, 2004. – С. 114-117.
32. Москвичева О.П. Лексико-фразеологическое поле «Характер человека» (на материале французского и русского языков) // Актуальні проблеми сучасної лінгвістики та методики викладання іноземних мов – Х.: Константа, 2005. – С.117-121.
33. Новое в зарубежной лингвистике. Вып. X. Лингвистическая семантика – М.: Прогресс, 1981.
34. Новое в зарубежной лингвистике. Вып. XVI. Лингвистическая прагматика – М.: Прогресс, 1985.
35. Пасинок В.Г. Лінгвокогнітивні механізми у комунікативному акті // Вісн. ХНУ, № 773 – Х.: ХНУ, 2007. – С. 3-6.
36. Попова З.Д. Очерки по когнитивной лингвистике / З.Д. Попова, И.А. Стернин – Воронеж: Истоки, 2003.
37. Почепцов Г.Г. (мол.) Теорія комунікації – К.: КНУ, 1999.
38. Сапрун И.Р. К вопросу об интерпретации текста // Вісн. ХНУ, № 726 – Х.: ХНУ, 2006. – С. 138-141.
39. Селіванова О.О. Актуальні напрями сучасної лінгвістики – К.: Фітосоціоцентр, 1999.

40. Селиванова Е.А. Когнитивная ономазиология – К.: Фитосоциоцентр, 2000.
41. Сусов А.А., Сусов И.П. Размышления о концептах // Вісн. ХНУ № 726 – Х.: ХНУ, 2006. – С. 14-20.
42. Тимошенко Т.М. Актуальні проблеми семантичного та прагматичного синтаксису – Х.: НУА, 2010.
43. Тимошенко Т.М. Актуальні проблеми сучасної лінгвістики – Х.: НУА, 2009.
44. Филичева Н.И. Семантические поля – М.: Наука, 1977.
45. Фролова І.Є. Поняття „статусу комуніканта” у мовленнєвій взаємодії // Треті Каразінські читання – Х.: ХНУ, 2003. – С. 82-83.
46. Фролова І.Є. Тема як дискурсно-творчий конститuent // Вісн. ХНУ, № 782 – Х.: ХНУ, 2007. – С. 10-15.
47. Чернявская В.Е. Дискурс как объект лингвистических исследований // Текст и дискурс: Проблемы экономического дискурса – СПб: Изд-во СПб. госун-та экономики и финансов, 2001. – С. 11-22.
48. Швачко С.О. Словотворча валентність англійської мови // Другі Каразінські читання – Х.: ХНУ, 2003. – С.139-140.
49. Шевченко И.С. Проблемы моделирования сложных речевых актов // Другі Каразін. чит. – Х.: ХНУ, 2003. – С. 140-141.
50. Шевченко И.С. Стереотипы речевого поведения в дискурсе // Треті Каразін.чит. – Х.: ХНУ, 2003. – С.194-195.
51. Шевченко И.С. Речевой акт как единица дискурса: когнитивно-прагматический поход. К юбилею И.П. Сусова, 2007 {Электронный ресурс}. Режим доступа: [//http://homepages.tversu.ru/-susov](http://homepages.tversu.ru/-susov).

52. Шевченко И.С. Концептуальный анализ предложения: онтологические схемы // Культура народов Причерноморья. – 2007, № 110. – Т.102. – С. 320-322.
53. Шевченко И.С. Корпоративный дискурс и типология дискурса // Единство системного и функционального анализа языковых единиц: Сб. научных статей. Вып.10, 4.1 – Белгород, 2007. – С. 306-310.
54. Щур Г.С. Теория поля в лингвистике – М.: Наука, 1974
55. Leech G.N. Principles of Pragmatics – Lnd., N.Y.: The New Library, 1983.

Навчальне видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ЛІНГВІСТИКИ

Методичні рекомендації
для студентів, які навчаються за
спеціальністю 035 – Філологія

У п о р я д н и к   ТИМОШЕНКОВА Тамара Михайлівна

В авторській редакції
Відповідальна за випуск *Т. М. Тимошенко*
Комп'ютерний набір

Підписано до друку __.05.2015. Формат 60×84/16.
Папір офсетний. Гарнітура «Таймс».
Умов. друк. арк. Обл.-вид. арк.
Тираж 30 пр.

Видавництво
Народної української академії
Свідоцтво № 1153 від 16.12.2002

Надруковано у видавництві
Народної української академії

61000, Україна, Харків, МСП, вул. Лермонтовська, 27.